

یادداشت شفاهی

برات مادری می کنم؛ از روزاول

فاطمه سلیمی؛ رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای شهر مشهد

متأسفانه در حوزه سقط جنین آمارهایی وجود دارد که گواه از سقط بچه های مشروع و بیشتر در فرزندان سوم و چهارم آن هم به دلیل نگرش هایی است که خانواده ها و به ویژه اطرافیان دارند. حرف ها و گفتارهایی که شاید فکر نمی کنند بر رفتار خانواده ها اثرگذار باشد، اما بسیار تأثیرگذار است و باعث می شود که فرزندی از بین رفته و سقط شود. فرزندی که زبانی برای دفاع از خودش ندارد، درحالی که او هم حق زندگی داشته و می تواند انسانی مؤثر برای جامعه خود باشد و نسلی را پرورش دهد. یک مادر که شاید مهربان ترین نسبت به فرزند است به خاطر حرف اطرافیان فرزند خود را از دست می دهد. اگر بررسی شود و با این مادرها هم کلام شوید خواهید دید که دقیقاً همین حرف مردم و اطرافیان باعث این رفتار مادر نسبت به فرزند شده است، مادری که از زمانی که بچه داخل رحم است حس مادری را دارد. این درحالی است که پدر تا فرزندی به دنیا نیاید، حس پدری ندارد. جالب است که مادر از لحظه ای که متوجه جنین می شود حس مادری دارد اما با تمام حسی که دارد تحت تأثیر حرف دیگران قرار گرفته و به سقط اقدام می کند؛ از همین رفتار ببینید که چقدر حرف مردم می تواند اثرگذار باشد! اما اگر مادری گوشش به هکار این حرف ها نباشد و فرزند خود را نگه داشته و به دنیا بیاورد فقط یک فرزند به این جامعه هدیه نداده، بلکه نسلی را نجات داده و تربیت کرده و فرصت زندگی و بندگی به فرزندی و نسلی داده است. قطعاً مسائل مختلفی در این پدیده دخیل است. از جامعه بگیرد تا مسائل اقتصادی. پیشنهاد من این است که خانواده ها و مادرانی که فرزند نداشته و از این فرزندخواندگی استقبال می کنند، از این فرصت ها استفاده کنند. بیاییم و فرزندان را که قرار است سقط شوند، بپذیریم و در طرحی مثلاً به نام «برات مادری می کنم از روز اول» یا مثلاً «برات مادری می کنم از یک ماهگی» مسئولیت آن فرزندی که قرار است سقط شود را برعهده گرفته و آن خانواده را تأمین کنیم چه از نظر هزینه ها و چه از نظر روحی و عاطفی. کمک کننده مادر باشیم تا این ۹ ماه را بگذرانند و سپس فرزندی که قرار بوده سقط شود و پدر این دنیا نگذارد، گرفته و در خانواده خود بزرگ کنیم. البته که من فکر می کنم زمان تولد وقتی مادر چشمش به فرزندش بیفتد راضی به سپردن بچه نشده و آن خانواده پذیرنده دو کار خیر کرده است هم فرزندی را از سقط نجات داده و هم سبب زندگی او با مادر زیستی خودش شده است. تجربه نشان داده که خانواده ها بعد از به دنیا آمدن از بچه دل نمی کنند. به نظرم جامعه نسبت به این طرح واکنشی مثبت خواهد داشت. اینکه مادری کنیم برای کسی که قرار است از این دنیا برود. این فرصت زندگی دادن است به فردی که قرار نبوده زندگی کند! این طرحی است که به نظر می شود روی آن کار و مسائل قانونی آن را بررسی کرد. نهادهای مربوط هم می توانند مشارکت کنند تا آمار سقط پایین بیاید. از این طریق افراد می توانند به دفاتر و مراکزی که در بستر قانونی و نهادهای مربوط تعریف می شود مراجعه کنند. چه آن مادری که می خواهد سقط کند و دنبال حامی است و چه آن خانم و خانواده ای که به دنبال فرزند است.

در این مسیر نهادهای مردمی هم می توانند مشارکت کنند که مادر شهرداری و شورای شهر آمادگی خود را برای حمایت از این نهادها اعلام می کنیم. به طور کلی شهرداری از هر تشکلی که در حوزه منع سقط جنین فعالیت می کند حمایت می کند. این تشکل ها با مراجعه به سامانه سما می توانند درخواست های خود را ثبت کنند. این حمایت ها متفاوت است مثلاً تعدادی از تشکل ها درخواست استفاده از ظرفیت فرهنگ سراها برای آموزش را دارند تا اطلاع رسانی در حوزه آسیب های سقط جنین کنند.

برخی هم ظرفیت برنامه ای و حمایت بودجه ای می خواهند که از طریق سامانه در بخش درخواست های مردمی می توانند اقدام کنند. ناگفته نماند که مادر شورای شهر طرحی را به شهرداری با عنوان «صدای پای زندگی» پیشنهاد کردیم که این طرح ویژه مادران باردار بود و از دو ماهگی تا دو سالگی با آموزش های مختلف و برنامه های متنوع مادران را همراهی می کرد؛ امیدوارم به زودی شهرداری اقدامات اجرایی این طرح را انجام دهد.

تا چه تعداد سقط جنین خطرناک و آسیب زاست؟

همچنین گروه خونی بررسی می شود؛ اگر گروه خونی خانم منفی و همسرش مثبت باشد، باید آمپول روگام تزریق شود تا از سقط در بارداری های بعدی جلوگیری شود. از طرفی، تروما (آسیب های فیزیکی) و ضرباتی که ممکن است به فرد وارد شده باشد نیز بررسی می شود. در صورتی که سقط زیر دوازده هفته باشد، معمولاً ناشی از ناهنجاری های کروموزومی است. اما اگر بیش از دوازده هفته باشد، احتمال دارد که ضربه یا تروما عامل سقط بوده باشد. اطمینان حاصل می شود که فرد آمادگی کافی برای بارداری مجدد را داشته باشد و تا چند ماه از بارداری خودداری کند. همچنین در خانم هایی که سقط کمتر از دوازده هفته داشته اند، بررسی های پزشکی و آزمایش های ژنتیکی انجام می شود تا علت سقط مشخص شود.

در افرادی که یک یا دو بار سقط داشته اند، دو حالت وجود دارد؛ یا سقط در سال های گذشته رخ داده و فرد اکنون قصد بارداری دارد، یا اینکه خانمی در چند هفته گذشته سقط کرده است. درباره خانمی که به تازگی سقط داشته، میزان خون ریزی بررسی می شود و سونوگرافی انجام می گیرد تا مشخص شود که سقط به طور کامل انجام شده یا بخشی از بافت جنین در رحم باقی مانده است. همچنین فشار خون نیز کنترل می شود، زیرا در برخی موارد فشار خون بالا می تواند عامل سقط باشد. به این افراد مکمل هایی مانند آهن و مولتی ویتامین داده می شود و توصیه می شود که بین ۳ تا ۶ ماه از بارداری مجدد جلوگیری کنند. در صورتی که قصد بارداری داشته باشند، مصرف اسید فولیک باید آغاز شود.

این سقط کردن به ویژه اگر غیر اصولی باشد چه عوارضی برای زنان دارد؟

است که بسیار هم خطرناک است. شوک هیپوولمیک که ناشی از خون ریزی های شدید در سقط غیرقانونی است که نمی توان این خون ریزی ها را کنترل کرد و فرد وارد حالت شوک یا غش می شود، بعضی ها هم متأسفانه به کمای روند. باقی ماندن بخشی از محتوای بارداری در رحم که در سقط های عمدی بسیار رایج است و باعث عفونت می شود. همچنین استفاده از برخی داروها برای سقط می تواند باعث پارگی دهانه رحم شود. در کل سقط اگر قانونی و توسط یک پزشک متخصص در هر شرایطی چه کورتاژ، چه استفاده از دارو و چه عمل انجام شود، کمترین آسیب را برای زنان خواهد داشت. اما اگر سقط غیر اصولی باشد عواقب زیادی خواهد داشت که به آن ها اشاره کردیم.

خون ریزی شدید یکی از عوارض است که به دنبال آن کم خونی را داریم. سوراخ شدن رحم، آسیب به بافت های رحم و ناحیه تناسلی، چسبندگی که به دنبال عفونت ها یا کورتاژهاست، عفونت های باکتری، افسردگی که به دنبال آن کاهش انرژی و حس غم و اندوه و گناه است و در مواردی که سقط غیرقانونی، جنایی و عمدی است نارسایی دهانه رحم اتفاق می افتد که در بارداری های بعدی می تواند باعث سقط های مکرر یا زایمان زودرس شود.

همچنین التهاب لگن، عفونت های داخلی لگنی که بسیار خطرناک هستند یا حتی امکان اینکه دیگر نابارور شوند. واکنش آلرژی به دارویی که مصرف کرده اند از عوارض دیگر

خانم ها تا چه مدت بعد از سقط نباید باردار شوند؟

اگر سقط در سه ماهه اول بارداری رخ داده باشد، توصیه می شود حداقل ۳ ماه برای بارداری صبر شود. اما در صورتی که سقط بین هفته ۱۳ تا ۲۰ بارداری اتفاق افتاده باشد، بهتر است تا شش ماه، جلوگیری انجام شود و باردار نشود.

از نظر جسمی، تخمک گذاری می تواند حدود دو هفته پس از سقط دوباره اتفاق بیفتد و امکان بارداری مجدد وجود دارد. با این حال، توصیه می شود بسته به هفته ای که سقط رخ داده است، بین ۳ تا ۶ ماه از بارداری مجدد خودداری شود.

خانم هایی که می خواهند مادر شوند اما تجربه سقط داشته اند چه پیشنهادی دارید؟

آموزش می دهیم مانند اینکه در طول روز حتماً ۱۰ لیوان مایعات مصرف کنند، پیاده روی داشته باشند، سحرخیز باشند و تا لنگ ظهر نخوابند! افرادی که قهوه خور هستند نهایت روزی یک فنجان می توانند مصرف کنند، چرا که تحقیقات نشان داده مصرف بیش از حد قهوه منجر به سقط می شود. مصرف فست فودها، نوشابه های گازدار و سس ها را هم باید کاهش دهند، زیرا به سودا و سردی تخمدان ها منجر می شود و برای خانمی که سابقه سقط داشته است چندان جالب نیست.

ممکن است خانمی با وجود اینکه مادر شده و نوزادی هم قبلاً به دنیا آورده، سقط داشته باشد. که برای او پرونده ای تشکیل می دهیم و سوابق بیماری و خانوادگی اش را بررسی می کنیم. بیماری های زمینه ای به ویژه دیابت و فشار خون را بررسی می کنیم و آزمایش ها به ویژه آزمایش تیروئید و گروه خونی را تجویز می کنیم. معاینه واژینال برای بررسی عفونت ها انجام می دهیم. تست پاپ اسمیر می گیریم تا عملکرد دهانه رحم را بررسی کنیم. غیر از این ها درباره سبک زندگی و خورد و خوراک هم نکاتی را به خانم ها

